

Förbättrade möjligheter att utbyta information mellan myndigheter

Behov och föreslagna förändringar

Särskild utredare Göran Lundahl

Uppdraget

- Kartlägga behovet av att myndigheter får förbättrade möjligheter att utbyta information med varandra i syfte att särskilt förhindra, förebygga, upptäcka, utreda och ingripa mot fusk, felaktiga utbetalningar, regelöverträdelser och brottslighet.
- Analysera och ta ställning till hur behovet av att utbyta sekretessbelagd information kan tillgodoses.
- Lämna förslag på en generell bestämmelse som gör det möjligt att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till skydd för enskilda till en annan myndighet, såväl på begäran som på eget initiativ.
- Väga behovet av ett förbättrat informationsutbyte mot den enskildes rätt till skydd för sin personliga integritet.

Uppdraget, forts

- Analysera och ta ställning till hur behovet av att utbyta offentlig information kan tillgodoses.
- Lämna förslag på en bestämmelse som gör det möjligt att i större utsträckning på eget initiativ lämna ut offentliga uppgifter till en annan myndighet
- Göra en översyn av myndigheternas registerförfattningar i den mån det behövs

Redovisning senast den 28 februari 2025

Kartläggningen

- En digital enkät har skickats ut till i princip samtliga statliga myndigheter, samtliga kommuner, samtliga regioner och ett stort antal övriga aktörer som i sekretesshänseende jämföras med myndigheter.
- Cirka 950 svar har inkommit.
- Utredningen har också haft kontakt med myndighetsgemensamma grupperingar.
- Kartläggningen visar att det finns ett generellt och omfattande behov av förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter.

Analysen av förutsättningarna

- Ett komplext regelverk med en huvudregel och många undantag
- Omfattande tillämpningssvårigheter med nuvarande regelverk
- Stort behov av en förenkling

Det bör införas en ny generell sekretessbrytande bestämmelse

Utredningen föreslår att en ny generell sekretessbrytande bestämmelse införs i offentlighets- och sekretesslagen.

Svårigheterna med en generell bestämmelse.

- Det vida tillämpningsområdet
- Samexistensen med det befintliga regelverket

Avgränsning till vissa behov

Behov av en intresseavvägning

Det bör införas en ny generell sekretessbrytande bestämmelse

Enligt bestämmelsen ska myndigheter kunna utbyta uppgifter med varandra även om uppgifterna omfattas av sekretess till skydd för enskilda om det behövs för att

1. förebygga eller förhindra att en ekonomisk förmån, ett ekonomiskt stöd, en skatt eller en avgift beslutas, betalas ut eller tillgodoräknas felaktigt eller med ett för högt eller ett för lågt belopp,
2. upptäcka eller utreda sådant som avses i 1,
3. utreda brott eller för att motverka brottslig verksamhet,
4. förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda fusk eller regelöverträdelser, eller
5. handlägga ärenden i författningsreglerad verksamhet.

Det bör införas en ny generell sekretessbrytande bestämmelse

- En myndighet får lämna ut uppgifter på eget initiativ eller på begäran av en annan myndighet.
- Det är den myndighet som lämnar ut uppgifter som ska pröva om det finns förutsättningar för utlämnande.
- Myndigheterna ska beakta motstående intressen innan de lämnar ut uppgifter.
- Viss sekretess undantas från bestämmelsen, bland annat hälso- och sjukvårdssekretessen.
- Socialtjänstsekretessen undantas däremot inte generellt från bestämmelsen.

Skyddet för den personliga integriteten

- Den generella sekretessbrytande bestämmelsen innebär flera integritetsrisker och en inskränkning i rätten till skydd för personuppgifter.
- Bestämmelsen är proportionerlig, bl.a. i förhållandet till det mycket omfattande behovet av förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter som har kartlagts.

Konsekvenser

- Förslaget innebär större möjlighet till informationsutbyte, vilket sannolikt kommer att leda till omfattande samhällsekonomiska vinster på ett stort antal områden. Det går dock inte att på förhand uppskatta hur stora de ekonomiska effekterna av vårt förslag kommer att vara.
- Förslaget bör inte leda till något ökat resursbehov för statliga myndigheter eller kostnadsökningar för kommuner och regioner.
- Förslaget kommer att ge bättre förutsättningar för såväl brottsbekämpande myndigheter som myndigheter med brottsförebyggande uppdrag att utföra sina uppgifter.
- Förslaget är förenligt med de krav som följer av EU-rätten, barnkonventionen och Sveriges övriga internationella åtaganden.
- Förslaget föreslås träda i kraft den 1 september 2025.

Förbättrade möjligheter att utbyta information mellan myndigheter

Behov och föreslagna förändringar

Särskild utredare Göran Lundahl